

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

PETI ODDELEK

ZADEVA ŠABIĆ proti SLOVENIJI

(pritožba št. 5738/10)

SODBA

STRASBOURG

3. april 2014

Ta sodba je dokončna, vendar so mogoči uredniški popravki.

V zadevi Šabić proti Sloveniji

Evropsko sodišče za človekove pravice (peti oddelek) kot senat v sestavi:

Ann Power - Forde, *predsednica*,

Boštjan M. Zupančič,

Helena Jäderblom, *sodnika*,

in Stephen Phillips, *namestnik sodnega tajnika oddelka*,

po razpravi, zaprti za javnost, ki je bila 11. marca 2014,

izreka to sodbo, sprejeto navedenega dne:

POSTOPEK

1. Zadeva se je začela s pritožbo (št. 5738/10) proti Republiki Sloveniji, ki jo je po 34. členu Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (v nadaljnjem besedilu: konvencija) pri Sodišču 18. decembra 2009 vložil slovenski državljani Milan Šabić (v nadaljnjem besedilu: pritožnik).

2. Pritožnika je zastopala Odvetniška družba Matoz, O. P. D. O. O., iz Kopra. Slovensko vlado (v nadaljevanju: vlada) sta zastopali T. Mihelič Žitko in N. Aleš Verdir, državni pravobranilki.

3. Pritožnik je zlasti trdil, da sta bila zaradi razmer, v katerih je prestajal kazen v ZPKZ Ljubljana, kršena 3. in 8. člen konvencije in da v zvezi s tem ni imel na voljo nobenega učinkovitega pravnega sredstva, kakor ga zahteva 13. člen konvencije.

4. Sodišče je 27. aprila 2010 sklenilo, da bo obvestilo vlado o pritožbi. Prav tako je sklenilo, da bo hkrati odločalo o sprejemljivosti in utemeljenosti pritožbe (prvi odstavek 29. člena) ter jo v skladu z 41. členom svojega poslovnika obravnavalo prednostno.

DEJSTVA**I. OKOLIŠČINE ZADEVE**

5. Pritožnik je bil rojen leta 1963 in živi v Novem mestu.

6. Pritožnik je kazen zopora prestajal v času med 24. novembrom 2008 in 25. marcem 2010 na polodprtem in zaprtem oddelku ZPKZ Ljubljana in na odprtem oddelku ZPKZ Ljubljana Ig (odprti oddelek).

7. Od 24. novembra 2008 do 22. januarja 2009 in od 15. julija 2009 do 10. avgusta 2009 je bival na zaprtem oddelku. Od 24. novembra 2008 do 22. januarja 2009 je bil v sobi št. 3 (tretje nadstropje), ki je merila 18 kvadratnih metrov (skupaj z ločenim sanitarnim prostorom površine). Od 15. julija

2009 do 16. julija 2009 je bil v sobi št. 6 (tretje nadstropje), ki je merila 18 kvadratnih metrov (skupaj z ločenim sanitarnim prostorom površine 1,72 kvadratnega metra). Od 16. julija 2009 do 10. avgusta 2009 je bil nastanjen v sobi št. 4 (tretje nadstropje), ki je merila 18 kvadratnih metrov (skupaj z ločenim sanitarnim prostorom površine 1,72 kvadratnega metra).

8. Od 23. januarja 2009 do 12. julija 2009 in od 10. avgusta 2009 do 16. novembra 2009 je bival na polodprtem oddelku. Od 23. julija 2009 do 12. julija 2009 je bil v sobi št. 138 (tretje nadstropje), ki je merila 18 kvadratnih metrov (skupaj z ločenim sanitarnim prostorom površine 1,72 kvadratnega metra). Od 10. avgusta 2009 do 16. novembra 2009 je bil v sobi št. 145 (tretje nadstropje), ki je merila 18 kvadratnih metrov (skupaj z ločenim sanitarnim prostorom površine 1,72 kvadratnega metra).

9. V vseh sobah na zaprtem in polodprtem oddelku je bilo poleg pohištva pet ležišč (dva pograda in ena samostojna postelja). Po pritožnikovih navedbah je bilo med njegovim prestajanjem zaporne kazni v vsaki sobi nameščenih pet oseb. Vlada je trdila, da se je njihovo število spreminjalo med štiri in pet. Vsaka od sob je imela dvokrilno okno velikosti 107 x 110 cm, ki so ga zaporniki lahko prosto odpirali ali zapirali.

10. Glede splošnih značilnosti sob na zaprtem in polodprtem oddelku, materialnih razmer v sobah, sanitarnih razmer in zdravstvenega varstva glej sodbo v zadevi *Štrucl in drugi proti Sloveniji*, št. 5903/10, 6003/10 in 6544/10, 21.–32. odstavek, 20. oktober 2011.

11. V zvezi z gibanjem zunaj sobe na zaprtem oddelku Sodišče iz zgoraj navedene sodbe ugotavlja, da so bili obsojenci na tem oddelku zaklenjeni v svojih sobah in so jih lahko zapustili le, če so se prijavili za opravljanje različnih dejavnosti, ki so večinoma potekale v prostoru za rekreacijo. Vsako nadstropje je imelo na razpolago le en prostor za rekreacijo, ki je meril 50 m² in ga je lahko uporabljalo največ deset sojetnikov (*Štrucl in drugi*, 86. odstavek).

12. Glede časa, preživetega zunaj sobe na polodprtem oddelku, je vlada navedla, da so bile sobe na polodprtem oddelku zapora nezaklenjene, razen od 9.45 zvečer (ob petkih, sobotah in pred prazniki od polnoči) do 6.00 zjutraj (ob sobotah, nedeljah in med prazniki do 8.30). V tem času so se zaporniki lahko prosto gibali po hodniku (površina 35,7 kvadratnega metra), v bivalnih prostorih sojetnikov ali zunanjih ali notranjih prostorih za rekreacijo v skladu s pravili prestajanja kazni zapora. Vlada je trdila, da je tak režim veljal že več let.

13. V času od 12. julija 2009 do 15. julija 2009 in od 16. novembra 2009 do 25. marca je bil pritožnik nameščen na odprtem oddelku v sobi št. 2, ki je merila 40 m² in imela šest ležišč. Vlada je navedla, da so v času pritožnikovega bivanja v tej sobi bili nastanjeni štirje zaporniki. 15. julija 2009 je bil pritožnik premeščen nazaj na zaprti oddelek zaradi zlorabe svobodnejšega režima na odprtem oddelku zapora.

14. Sobe na odprtem oddelku so bile odprte štiriindvajset ur dnevno in zaporniki so se z izjemo spanja lahko prosto gibali znotraj odprtega oddelka (v jedilnici, učilnici, prostoru za rekreacijo) in zunanjih prostorov (park in športno igrišče). Poleg tega so se lahko rekreirali štiri ure dnevno, lahko so nakupovali v trgovini zunaj zapora, imeli so nenadzorovane obiske, njihovo dopisovanje z osebami zunaj zapora in uporaba telefona ni bilo omejeno ali nadzorovano. Odprti oddelek je lahko sprejel sedemindvajset oseb v petih sobah. Zaporniki so si delili sanitarne prostore s petimi prhami, petimi umivalniki v umivalnici, tremi stranišči v pritličju in štirimi stranišči v prvem nadstropju ter sobo za pranje s pralnim strojem in sušilnikom, kar vse so zaporniki lahko prosto uporabljali. Ti so na odprtem oddelku imeli pravico do nenadzorovanih obiskov zunaj zapora v trajanju petih ur med konci tedna, prostih izhodov in letnega dopusta, če so delali v ZPKZ Ljubljana.

15. Med prestajanjem kazni je pritožnik imel petindvajset obiskov pri splošnem zdravniku in dva obiska pri zobozdravniku. Za psihiatrično oskrbo ni nikoli zaprosil.

16. Temperatura v sobah je po podatkih vlade v drugi polovici julija in avgusta 2009 pozno popoldne (od 17.00 do 17.30) dosegala v povprečju okrog 28° C, sedem dni pa več kakor 30° C.

II. UPOŠTEVANI DOMAČA ZAKONODAJA IN PRAKSA TER MEDNARODNI DOKUMENTI

17. Za upoštevano domačo zakonodajo in prakso ter upoštrevane mednarodne dokumente glej sodbo *Štrucl in drugi*, navedeno zgoraj, 33.–56. odstavek.

PRAVO

I. ZATRJEVANA KRŠITEV 3. ČLENA KONVENCIJE

18. Pritožnik se je pritožil, da je bil zaradi razmer, kakršne so bile med njegovim pridržanjem v ZPKZ Ljubljana, kršen 3. člen konvencije. Pritoževal se je zlasti nad veliko prezasedenostjo, zaradi katere je imel premalo osebnega prostora, nad slabimi sanitarnimi razmerami in neustreznim prezračevanjem, pretiranimi omejitvami časa, ki ga je smel preživeti zunaj sobe, visokimi temperaturami v sobah, neustreznim zdravstvenim varstvom in psihiatrično pomočjo ter izpostavljenostjo nasilju drugih obsojencev zaradi pomanjkljivega varovanja.

19. Navajal je, da so bile razmere strukturni problem, kar so priznali tudi domači organi.

20. Pritožnik se je pritožil tudi zaradi omejitve telefonskih pogovorov. Vendar pa spada preučitev te pritožbe le na področje uporabe 8. člena konvencije.

3. člen konvencije se glasi:

"Nikogar se ne sme mučiti, niti nečloveško ali ponižujoče z njim ravnati ali ga kaznovati."

A. Sprejemljivost

1. Pritožba glede bivanjskih razmer med prestajanjem kazni

21. V sodbi *Jevšnik proti Sloveniji*, št. 5747/10, 25. – 26. odstavek, 9. januar 2014, je Sodišče ugotovilo, da za bivalne razmere, kakršne je imel pritožnik na polodprtem oddelku ZKPZ Ljubljana, površino osebne prostora (približno 3,3 oziroma 3,4 kvadratnih metrov) in čas, ki ga je lahko preživel zunaj sobe (od ponedeljka do četrta, petnajst ur in petinštirideset minut dnevno, ob petkih osemnajst ur, ob sobotah petnajst ur in pol ter ob nedeljah trinajst ur in petnajst minut) ni mogoče šteti, da so bile v nasprotju s 3. členom konvencije, saj je imela omejitev osebne prostora na ležiščih nadomestilo v svobodnem gibanju, ki ga je imel pritožnik na voljo podnevi. Glede visokih temperatur v sobah med poletjem 2009, Sodišče ugotavlja, da čeprav je bil pritožnik na prestajanju kazni tudi v drugi polovici julija in v avgustu 2009, se njegov položaj v tem obdobju ni mogel dodatno poslabšati zaradi visokih temperatur, saj je bil na polodprtem oddelku in je zaradi tega lahko veliko časa preživel zunaj zaporniške sobe.

22. V tej zadevi je pritožnik bival na polodprtem oddelku s površino osebne prostora približno 3,37 ali 3,4 kvadratnega metra in imel na voljo enak čas za preživljanje zunaj sobe kot pritožnik v zadevi *Jevšnik proti Sloveniji*. Ker so razmere med pritožnikovem bivanjem na polodprtem oddelku bile enake razmeram, ki jih je imel pritožnik v zadevi *Jevšnik proti Sloveniji*, je ta del pritožbe treba zavrniti kot očitno neutemeljenega v smislu točke a tretjega odstavka 35. člena konvencije.

23. Sodišče prihaja do enakega sklepa tudi v zvezi s pritožnikovim bivanjem na odprtem oddelku, kjer je imel na voljo vsaj 6,7 kvadratnega metra osebne prostora (ali 10 kvadratnih metrov, ko je sobo delil s tremi drugimi zaporniki) in kjer so bile sobe odprte štiriindvajset ur dnevno tako da se je z izjemo spanja lahko prosto gibal znotraj odprtega oddelka in po zunanjih površinah. Vlada je trdila, da se pritožnik tudi ni pritoževal v zvezi z njegovim bivanjem na odprtem oddelku. Kljub vsemu Sodišče ugotavlja, da se je pritožnik pritožil zaradi razmer med prestajanjem kazni v ZPKZ Ljubljana, pri čemer je odprti oddelek Ig del ZPKZ Ljubljana, kjer bivanjske razmere med prestajanjem kazni vsekakor niso v nasprotju s konvencijskimi standardi. Zato je v skladu s točko a tretjega odstavka 35. člena Konvencije ta del pritožbe treba zavrniti kot očitno neutemeljen.

24. Tako kot je Sodišče zavrnilo del pritožbe glede pritožnikovega bivanja na polodprtem in odprtem oddelku v času od 23. januarja 2009 do 15. julija 2009 kot očitno neutemeljenega, je del pritožbe glede pritožnikovega bivanja na zaprtem oddelku od 24. novembra 2008 do 22. januarja 2009 treba zavrniti zaradi neupoštevanja pravila šestih mesecev v smislu točke a tretjega odstavka 35. člena konvencije, saj je pritožba na Sodišče bila vložena šele 18. decembra 2009.

25. Glede preostalega dela pritožbe je vlada tako v tej zadevi kakor v zadevi *Štrucl in drugi* ter *Praznik proti Sloveniji*, št. 6234/10, 28. junij 2012, ugovarjala zaradi neizčrpanja domačih pravnih sredstev in se pri tem sklicevala na enake utemeljitve kakor v omenjenih zadevah. V zadevi *Štrucl in drugi* je Sodišče vprašanje izčrpanja domačih pravnih sredstev obravnavalo skupaj s preučitvijo utemeljenosti pritožbe po 13. členu konvencije. Ko je ugotovilo kršitev zadnje določbe, je Sodišče zavrnilo ugovor vlade (glej *Štrucl in drugi*, 62. in 98.–113. odstavek). Sodišče ne vidi razloga, da bi v tej zadevi sklepalo drugače. Poleg tega ugotavlja, da ta del pritožbe ni očitno neutemeljen v smislu točke a tretjega odstavka 35. člena konvencije in ni nesprejemljiv niti iz katerih drugih razlogov. Torej jo je treba razglasiti za sprejemljivo.

2. Pritožbe, ki se nanašajo na neustrezno zdravstveno varstvo, psihiatrično pomoč in nezadostne varnostne ukrepe

26. Stranki v tej zadevi sta predložili enake utemeljitve kakor v zadevi *Štrucl in drugi*, pri kateri je Sodišče ugotovilo, da je del pritožbe, ki se nanaša na neustrezno zdravstveno varstvo, psihiatrično pomoč in nezadostne varnostne ukrepe, očitno neutemeljen (63.–69. odstavek). Sodišče je enako odločilo tudi v zadevi *Praznik*. Ker ni razlogov, da bi Sodišče v tej zadevi sklepalo drugače, Sodišče ugotavlja, da so te pritožbe očitno neutemeljene ter se zato v skladu s točko a tretjega odstavka in četrtim odstavkom 35. člena konvencije zavrnejo.

B. Utemeljenost

27. Stranki sta uporabili enake utemeljitve kakor v zadevi *Štrucl in drugi* (navedeno zgoraj, 70.–79. odstavek).

28. Sodišče se glede upoštevanih načel sklicuje na 72.–76. odstavek svoje sodbe v zadevi *Mandić in Jović proti Sloveniji*, št. 5774/10 in 5985/10, 20. oktober 2011.

29. Sodišče ugotavlja, da je pritožnik v času od 15. julija 2009 do 10. avgusta 2010 kazen zavora prestajal na zaprtem oddelku ZPKZ Ljubljana s še štirimi zaporniki in da je imel na voljo približno 3,26 kvadratnega metra osebne prostora.

30. Tega je bilo še manj zaradi pohištva v sobah (glej *Modarca proti Moldovi*, št. 14437/05, 63. odstavek, 10. maj 2007). Sodišče je že zavrnilo

navedbo vlade, da vse postelje v sobi niso bile nikoli zasedene, ker je ugotovilo, da v dokaz ni predložila nobenega uradnega dokumenta, ki bi navajal natančno število zaprtih oseb v teh sobah (glej *Štrucl in drugi*, navedeno zgoraj, 81. odstavek).

31. V zadevi *Praznik* je bilo ugotovljeno, da osebni prostor pritožnika, ki je bil večino časa prestajanja kazni na zaprtem oddelku velik približno 3,3 kvadratnega metra in je bil le malo večji od prostora, ki je bil na voljo zapornikom v zadevi *Štrucl in drugi*, še vedno ni izpolnjeval zahtev iz priporočila Evropskega odbora za preprečevanje mučenja in nečloveškega ali ponižujočega ravnanja ali kaznovanja. V zadevi *Praznik* je bilo tudi ugotovljeno, da so položaj pritožnika še poslabševale omejitve časa, ki ga je pritožnik lahko preživel zunaj sobe, in visoke poletne temperature v sobi (glej *Praznik*, navedeno zgoraj, 20. odstavek), iz česar je izhajala ugotovitev, da so bile razmere za prestajanje kazni v nasprotju s 3. členom konvencije.

32. Podobno je pritožnik v tej zadevi šestindvajset dni bival na zaprtem oddelku in imel na voljo ali 3,26 kvadratnega metra osebnega prostora, pri čemer je njegov položaj bil še poslabšan zaradi zelo omejenega časa, ki ga je lahko preživel zunaj sobe, in zaradi visokih temperatur v sobi v času poletja. Ob upoštevanju skupnih učinkov takih razmer med pritožnikovim prestajanjem kazni Sodišče podobno kakor v zadevi *Praznik* meni, da težak položaj, ki ga je pritožnik prestajal, presega neizogibno raven trpljenja, ki je značilna za prestajanje zaporne kazni, in da je zato trpljenje preseglo prag strogosti po 3. členu konvencije (glej *Praznik*, navedeno zgoraj, 21. odstavek, in smiselno *Szél proti Madžarski*, št. 30221/06, 18. odstavek, 7. junij 2011, ter *Peers proti Grčiji*, št. 28524/95, 75. odstavek, ESČP 2001-III).

33. Zaradi tega Sodišče ugotavlja, da so bivanjske razmere, v katerih je pritožnik prestajal kazen zopora na zaprtem oddelku od 15. julija 2009 do 10. avgusta 2009, bile v nasprotju s 3. členom konvencije.

II. ZATRJEVANA KRŠITEV 8. ČLENA KONVENCIJE

34. Pritožnik se je pritožil, da so njegove navedbe v zvezi s 3. členom privedle tudi do kršitve 8. člena konvencije. Poleg tega se je pritoževal nad omejitvami telefonskih klicev. V zvezi s tem je navedel, da so drugi zaporniki pogosto zahtevali, naj konča telefonski pogovor še pred potekom za to določenega časa.

35. 8. člen konvencije se glasi:

"1. Vsakdo ima pravico do spoštovanja svojega zasebnega in družinskega življenja, doma in dopisovanja.

2. Javna oblast se ne sme vmešavati v izvrševanje te pravice, razen če je to določeno z zakonom in nujno v demokratični družbi zaradi državne varnosti, javne varnosti ali

ekonomske blaginje države, zato da se prepreči nered ali zločin, da se zavaruje zdravje ali morala ali da se zavarujejo pravice in svoboščine drugih ljudi."

36. Kakor je bilo ugotovljeno že v zadevi *Praznik*, Sodišče poudarja, da je treba pritožbe po 8. členu, če se prekrivajo s pritožbami po 3. členu, iz enakih razlogov in v enakem obsegu šteti za sprejemljive. Glede na navedbe pritožnika in ob upoštevanju ugotovitve v zvezi s 3. členom Sodišče meni, da na podlagi 8. člena v tem pogledu ne zastavlja nobeno ločeno vprašanje (glej *Orchowski proti Poljski*, št. 17885/04, 198. odstavek, ESČP 2009 –... (povzetki)). Vendar v zvezi s pritožbami na podlagi 8. člena, ki se prekrivajo s pritožbami na podlagi 3. člena in so bile v tej zadevi razglašene za nesprejemljive, Sodišče meni, da razmere, v katerih je pritožnik prestajal kazen zavora, niso sprožile nobenega vprašanja na podlagi 8. člena konvencije. V skladu s točko a tretjega odstavka in četrtim odstavkom 35. člena konvencije se ta del pritožbe zavrne kot očitno neutemeljen.

37. V zvezi s pritožbami pritožnika glede stikov z osebami zunaj zavora Sodišče ugotavlja, da sta stranki navedli enake utemeljitve kakor v zadevi *Štrucl in drugi*. V zadnji zadevi je Sodišče ugotovilo, da so bile pritožbe neutemeljene (navedeno zgoraj, 96.–97. odstavek). Sodišče ne vidi razloga, da bi v tej zadevi sklepalo drugače. V skladu s točko a tretjega odstavka in četrtim odstavkom 35. člena konvencije je torej treba te pritožbe zavrniti kot očitno neutemeljene.

III. ZATRJEVANA KRŠITEV 13. ČLENA KONVENCIJE

38. Pritožnik se je pritožil, da zaradi sistemske narave neustreznih razmer v zaporu v zvezi s svojima pritožbama po 3. in 8. členu konvencije ni imel na voljo nobenega učinkovitega pravnega sredstva. Vsekakor ni nobenega dokaza, da bi bila pravna sredstva, ki so bila teoretično na voljo, glede vprašanja razmer v zaporu in ravnanja z zaporniki učinkovita tudi v praksi. Skliceval se je na 13. člen konvencije, ki se glasi:

"Vsakdo, čigar pravice in svoboščine, zajamčene s to konvencijo, so kršene, ima pravico do učinkovitih pravnih sredstev pred domačimi oblastmi, in to tudi če je kršitev storila uradna oseba pri opravljanju uradne dolžnosti."

A. Sprejemljivost

39. Kolikor se očitek pritožnika po 13. členu konvencije nanaša na pomanjkanje učinkovitih pravnih sredstev v zvezi z neustreznimi bivanjskimi razmerami med prestajanjem kazni na zaprtem oddelku v času od 15. julija 2009 do 10. avgusta 2009, kar je Sodišče že ugotovilo v zadevah *Štrucl in drugi* in *Praznik*, njegova pritožba v zvezi s tem po točki a tretjega odstavka 35. člena konvencije ni očitno neutemeljena ali nesprejemljiva iz katerega koli drugega razloga. Torej jo je treba razglasiti za sprejemljivo.

40. Glede pomanjkanja učinkovitih pravnih sredstev v zvezi z neustreznimi bivanjskimi razmerami na polodprtem in odprtem oddelku ZPKZ Ljubljana in na zaprtem oddelku ZPKZ Ljubljana v času od 24. novembra 2008 do 22. januarja 2009 ter v zvezi z domnevno neustrezno zdravstveno in psihološko oskrbo, neustreznimi varnostnimi ukrepi in omejitvami stikov z osebami zunaj zapora Sodišče ob tem, da je ta vprašanja na podlagi 3. in 8. člena konvencije razglasilo za nesprejemljiva, meni, da pritožnik nima nobene utemeljene zahteve, ki bi jo uveljavljal na podlagi 13. člena konvencije (glej *Visloguzov proti Ukrajini*, št. 32362/02, 74.–75. odstavek, 20. maj 2010). Iz tega izhaja, da je ta vidik pritožbe pritožnika po 13. členu konvencije treba zavrniti kot očitno neutemeljen v skladu s točko a tretjega odstavka in četrtim odstavkom 35. člena konvencije.

B. Utemeljenost

41. Utemeljivte strank so enake kakor v zadevi *Štrucl in drugi* (101.–117. odstavek), v kateri je Sodišče ugotovilo, da nobenega od pravnih sredstev, na katera se je sklicevala vlada, ni mogoče z zadostno stopnjo gotovosti šteti za učinkovito pravno sredstvo za pritožnike (prav tam, 118–33. odstavek). Ker očitno ni razlogov, da bi v tej zadevi sklenilo drugače, Sodišče ugotavlja, da je bil 13. člen konvencije kršen zaradi tega, ker v domači zakonodaji ni bilo učinkovitega in dostopnega pravnega sredstva glede na pritožnikove pritožbe zoper razmere, v katerih je prestajal zaporno kazen.

IV. UPORABA 46. ČLENA KONVENCIJE

42. 46. člen konvencije določa:

“1. Visoke pogodbenice se obvezujejo, da bodo spoštovale končno sodbo Sodišča v vsaki zadevi, v kateri nastopajo kot stranke.

2. Končna sodba Sodišča se pošlje Odboru ministrov, ki nadzoruje njeno izvršitev.”

43. Pritožnik je trdil, da so se njegove navedbe nanašale na strukturni problem prezasedenosti slovenskih zaporov. Vlada je to trditve spodbijala.

44. Trditve strank so enake trditvam iz zadeve *Štrucl in drugi*. V zadnji zadevi je Sodišče poudarilo potrebo po sprejetju ukrepov za zmanjšanje števila zapornikov v ZPKZ Ljubljana (prav tam, 137.–141. odstavek). Ob upoštevanju, da se pritožnikova pritožba v zvezi s strukturnim problemom nanaša na enako obdobje kakor v zadevi *Štrucl in drugi* (2009), Sodišče meni, da to ne sproža ločenega vprašanja, ki bi ga bilo treba v tej zadevi preučiti v skladu s 46. členom konvencije.

V. UPORABA 41. ČLENA KONVENCIJE

45. 41. člen konvencije določa:

"Če Sodišče ugotovi, da je prišlo do kršitve konvencije ali njenih protokolov, in če notranje pravo visoke pogodbenice dovoljuje le delno zadoščenje, Sodišče oškodovani stranki, če je potrebno, nakloni pravično zadoščenje."

A. Škoda

46. Pritožnik je zahteval 15.000 EUR za nepremoženjsko škodo.

47. Vlada je zahtevek izpodbijala.

48. Sodišče pritožniku prisoja 1.000 EUR za nepremoženjsko škodo.

B. Stroški in izdatki

49. Pritožnik je zahteval tudi 1.520 EUR za stroške in izdatke postopka pred Sodiščem. Ta znesek sestavljajo odvetniški stroški v višini 1.500 EUR, za katere pritožnik trdi, da so bili izračunani po domači zakonski tarifi, in materialni stroški v višini 20 EUR.

50. Vlada je trdila, da je ta zahtevek pretiran. Navedla je tudi, da bi Sodišče moralo upoštevati, da je zastopnik pritožnika pred Sodiščem zastopal tudi druge pritožnike in da so bile vloge, ki jih je predložil Sodišču, v vseh teh primerih skoraj enake.

51. V skladu s sodno prakso Sodišča je pritožnik upravičen do povrnitve stroškov in izdatkov, če dokaže, da so dejansko nastali in bili neizogibni ter da je njihov znesek razumen. Glede pritožnikovih stroškov po konvenciji Sodišče poudarja, da ga ne zavezujejo domače tarife in prakse, čeprav so mu lahko v pomoč (glej med drugim zadevo *Gaspari proti Sloveniji*, št. 21055/03, 83. odstavek, 21. julij 2009, in *Başkaya in Okçuoğlu proti Turčiji* [VS], št. 23536/94 in 24408/94, 98. odstavek, ESČP 1999-IV). V obravnavani zadevi ob upoštevanju razpoložljivih podatkov in zlasti tega, da je pravna pisarna kot zastopnica pritožnika že prejela povračilo v drugih zadevah za pripravo vlog, ki so skoraj enake tem vlogam (glej *Mandić in Jović*, navedeno zgoraj, 133.–135. odstavek, *Štrucl in drugi*, navedeno zgoraj, 146.–148. odstavek, ter *Praznik*, navedeno zgoraj, 38.–40. odstavek), Sodišče meni, da je upravičeno pritožniku za stroške postopka pred Sodiščem priznati znesek 500 EUR.

C. Zamudne obresti

52. Po mnenju Sodišča je primerno, da zamudne obresti temeljijo na mejni posojilni obrestni meri Evropske centralne banke, ki se ji dodajo tri odstotne točke.

IZ TEH RAZLOGOV SODIŠČE SOGLASNO

1. *razglaša*, da sta pritožba po 3. in 8. členu konvencije glede bivanjskih razmer med prestajanjem kazni zapora na zaprtem oddelku v času od 15. julija 2009 do 10. avgusta 2009 ter pritožba po 13. členu konvencije glede bivanjskih razmer med prestajanjem kazni na zaprtem oddelku od 15. julija 2009 do 10. avgusta 2009 sprejemljivi, preostali del pritožbe pa nesprijemljivi;
2. *razsoja*, da je bil kršen 3. člen konvencije glede prestajanja kazni na zaprtem oddelku v času od 15. julija 2009 do 10. avgusta 2009;
3. *razsoja*, da ni treba preučiti pritožbe glede bivanjskih razmer med prestajanjem kazni na zaprtem oddelku po 8. členu konvencije.
4. *razsoja*, da je bil kršen 13. člen konvencije;
5. *razsoja*,
  - (a) da mora tožena država pritožniku v treh mesecih od dne, ko postane sodba v skladu z drugim odstavkom 44. člena konvencije dokončna, plačati ta zneska:
    - (i) 1.000 EUR (en tisoč evrov) za nepremoženjsko škodo in morebitni davek;
    - (ii) 500 EUR (petsto evrov) za stroške in izdatke ter morebitni davek, obračunan pritožniku;
  - b) da se za navedene zneske od dneva poteka treh mesecev do plačila obračunajo linearne obresti po stopnji, ki je enaka stopnji mejne posojilne obrestne mere Evropske centralne banke, za vse zamujeno obdobje z dodanimi tremi odstotnimi točkami;
6. *zavrača* preostali del pritožnikovega zahtevka za pravično zadoščenje.

Sestavljeno v angleškem jeziku in 3. aprila 2014 poslano v skladu z drugim in tretjim odstavkom 77. člena Poslovnika Sodišča.

Stephen Phillips
namestnik *sodnega tajnika*

Ann Power - Forde
predsednica